

**Tillæg nr. 1 til § 16 a miljøgodkendelse
efter husdyrbrugloven**

IE-brug

Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær

Afgjort den 14. oktober 2025

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Rubenlund Agro A/S Korsvej 3, 5953 Tranekær E-mail: kontor@rubenlundagro.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Sønderskovgård Sønderskovvej 2, Bøstrup, 5953 Tranekær
Ejer af ejendommen	Rubenlund Agro A/S Korsvej 3, 5953 Tranekær
Ejendomsnummer	9867248
Matrikelnummer	9l, Bøstrup By, Bøstrup
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	102511
CVR-nummer	28864353
Virksomhedstype	Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år IE-brug - Slagtesvin
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	250102
Godkendt produktionsareal	6.208 m ²
Journal nr.	25/6950
Konsulent	SAGRO, Afdelingsleder for Miljø Lisbeth Tønning

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Rubenlund Agro A/S

Korsvej 3

5953 Tranekær

Miljø og Teknik

Klima, Natur og Miljø

Svendborgvej 135

5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 33 33

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 4 i til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse anden gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 14. oktober 2025

Godkendt: Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside den 14. oktober 2025.

Klagefristen udløber den 11. november 2025.

Søgsmålsfristen udløber den 14. oktober 2026.

Revurderes inden den 14. oktober 2033.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (**husdyrbrugloven**).

Resumé

Ejer af husdyrbrugsejendommen Sønderskovgård på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær har søgt Langeland/Svendborg kommune om godkendelse efter den nye husdyrbruglov fra 2017 for anden gang. Der er søgt om et tillæg til den eksisterende § 16a miljøgodkendelse fra 14. november 2023.

Med ændringen af husdyrbrugloven i 2017 skete der et skifte i grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug. Indtil den 1. august 2017 var grundlaget for vurderingen et antal dyreenheder på husdyrbruget. Efter den 1. august 2017 er dette erstattet med et produktionsareal, der er til rådighed for dyrene. Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.

Der er søgt om et produktionsareal på 6.208 m² (samme areal som i miljøgodkendelsen), og

En ændret placering af følgende anlæg i forhold til eksisterende miljøgodkendelse fra 14. november 2023 (retlig lovliggørelse):

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 2)
- Syretank
- Lager til fiberfraktion
- Procestank
- Indleveringsrampe
- Udleveringsrampe

Følgende nye dele af anlægget:

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 3)
- Ny vaskeplads
- Præcisering af placering af plads til døde dyr

Figur 1. Situationsplan af det ansøgte.

I et tillæg til en eksisterende miljøgodkendelse behandles de faglige emneområder hvor der sker ændringer. Nedenstående er et kort opids af relevante faglige betragtninger.

Lugt:

I det indsendte materiale ændres lugtpåvirkningen ikke i forhold til miljøgodkendelsen fra 2023. Lugtkonsekvenszonen er den samme, og OML-beregningerne ændres ikke.

Ammoniak:

Udledningen af ammoniak stiger med cirka 160 kg idet der bygges endnu en gyllebeholder.

I det indsendte materiale ændres BAT niveauet, idet der er ændret udgangspunkt i nudrift for staldene, og der er søgt om en ekstra gyllebeholder.

Ammoniakpåvirkningen til natur er gennemarbejdet, og der er lavet en ny BAT vurdering.

Transporter:

Antallet af transportere ændres ikke ift. miljøgodkendelsen fra 2023.

Støj:

Ud fra de ændrede placeringer af ind- og udlevering af grise samt tankning af gylle fra gyllebeholdere er støjberegningerne genberegnet. Der er ikke væsentlige ændringer.

Betydning for den igangværende klagesag

Svendborg Kommune vurderer, at den indsendte ansøgning fra den 2. april 2025 skal sagsbehandles, og at den ikke umiddelbart har betydning for nævnets behandling af den igangværende klagesag (den eksisterende miljøgodkendelse er påklaget i december 2023).

Samlet vurdering

Det vurderes, at udvidelsen ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	2
Resumé.....	4
Indholdsfortegnelse	6
Indledning.....	8
Svendborg Kommunes afgørelse	10
<i>Lovgrundlag.....</i>	<i>10</i>
<i>Afgørelse med vilkår</i>	<i>10</i>
<i>Generelle forhold</i>	<i>11</i>
<i>Retsbeskyttelse</i>	<i>12</i>
<i>Revurdering af godkendelse.....</i>	<i>12</i>
<i>Klagevejledning</i>	<i>12</i>
<i>Søgsmål.....</i>	<i>14</i>
Miljøteknisk redegørelse	15
<i>Vurdering af tillæg til miljøkonsekvensrapport.....</i>	<i>15</i>
<i>Ejendomsforhold</i>	<i>16</i>
Ansøger og ejerforhold	16
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	16
Biaktiviteter.....	16
<i>Placering.....</i>	<i>16</i>
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	16
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.	20
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	<i>26</i>
Produktionsareal.....	26
Drift af staldanlæg.....	26
Ventilation.....	27
Rengøring.....	27
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....</i>	<i>28</i>
Ammoniakdeposition til naturområder	28
<i>Natura 2000</i>	<i>35</i>
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	35
Lugt.....	37
Støj	37
Rystelser.....	40
Transport	41

Støv	41
Lys	41
Skadedyr	41
Medicin	41
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	41
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	43
<i>IE-husdyrbrug</i>	43
Energi- og Ressourceforbrug	43
Substitution af skadelige stoffer	43
Optimering af produktionsprocesser	43
Affald	44
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)	44
Forebyggelse af uheld	44
<i>Offentlig høring</i>	44
<i>Konklusion</i>	45
BILAG	46
Bilag 1. Ansøgningsmateriale	47
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger	47
Bilag 3. Økonomiske beregninger for flytning af anlæg – udført af Søren Jacobsen, Danish Farm Design	48
Bilag 4. Støj	49
Bilag 5. Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse og 1. tillæg	59
Bilag 6. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene	65
Bilag 7. Gældende vilkår	67

Indledning

Svendborg Kommune har via Sagro I/S v/Lisbeth Tønning den 2. april 2025 modtaget ansøgning om ændring af husdyrejendommen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 250102.

Baggrunden for ansøgning om tillægget er, at Svendborg Kommune har gennemført et prioriteret tilsyn på husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær d. 25. november 2024. Ved tilsynet blev det konstateret, at den nye gyllebeholder ikke var placeret i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse. Det blev opmålt, at afstanden til nærmeste del af husdyrbrugets anlæg (den eksisterende gyllebeholder) var 54 m mod den godkendte afstand på 20 m. Det blev desuden konstateret, at forsuringsanlægget bestående af en syretank, en procestank og en fiberhal ikke var placeret, som det var oplyst i miljøgodkendelsen.

Svendborg Kommune har overfor ejer af husdyrbruget efterfølgende indskærpet at lovliggøre ovenstående forhold enten via en fysisk lovliggørelse eller en retlig lovliggørelse.

Svendborg Kommune har den 3. marts 2025 modtaget en ansøgning om en ændret placering af gyllebeholderen og forsuringsanlægget. Denne ansøgning er imidlertid trukket tilbage igen den 23. marts 2025, og den 2. april 2025 har Svendborg Kommune modtaget en ny ansøgning om at etablere to gyllebeholdere og en ændret placering af forsuringsanlægget.

Ansøgningen fra den 3. marts 2025 er trukket tilbage, idet Langeland Kommunes landzonetilladelse fra den 11. juni 2024, til at etablere en gyllebeholder på ejers anden ejendom på Bukkeskovvej 23, 5953 Tranekær, blev hjemvist af planklagenævnet til fornyet behandling den 12. marts 2025. En del af gyllen fra husdyrbruget på Sønderskovvej 2 skulle opbevares i beholderen på Bukkeskovvej 23. For at have 9 måneders opbevaringskapacitet på Sønderskovvej 2, har ejer derfor valgt at søge om at etablere to nye gyllebeholdere på ejendommen.

Der er søgt om et produktionsareal på 6.208 m² (samme som i eksisterende miljøgodkendelse) og:

En ændret placering af følgende anlæg i forhold til eksisterende miljøgodkendelse fra 14. november 2023:

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 2)
- Syretank
- Lager til fiberfraktion
- Procestank
- Indleveringsrampe
- Udleveringsrampe

Følgende nye dele af anlægget:

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 3)
- Ny vaskeplads
- Præcisering af placering af plads til døde dyr

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 446 af 8. april 2022 med senere ændringer.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser/tilladelser efter husdyrbrugloven:

- VVM-screening i **1999**
- Miljøgodkendelse **den 28. december 2006**
- Anmeldelse efter anmeldeordningens § 19f i husdyrbrugloven den **13. april 2012**.
- § 12 miljøgodkendelse den **27. maj 2016**.
- § 16a miljøgodkendelse den **20. december 2019**.
- § 16a miljøgodkendelsen blev hjemvist fra Miljø- og Fødevareklagenævnet den **10. marts 2021** til fornyet sagsbehandling.
- Afgørelse om "ikke godkendelsespligt" vedr. ændring af staldenes dimensioner i § 12 miljøgodkendelsen, den **23. april 2021**
- § 11 afgørelse efter anmeldeordningen, tilladelse til etablering af 3 plansiloer til majsensilage den **30. september 2021**.
- § 10 afgørelse efter anmeldeordningen, tilladelse til etablering af foderlade og udleveringsrampe den **30. september 2021**.
- § 16a miljøgodkendelse den **14. november 2023**. Godkendelse er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet i december 2023. Sagen er ikke afgjort endnu. Svendborg Kommune har i brev af 11. april 2025 til MFKN'et informeret klagenævnet om ansøgningen om tillæg, og har vurderet, at ansøgningen ikke umiddelbart har betydning for nævnets behandling af klagesagen, da væsentlige parametre ikke ændres.

Denne godkendelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

I dette første tillæg til miljøgodkendelsen beskrives og vurderes om der er sket ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen, og om de tidligere stillede vilkår videreføres, ændres eller suppleres med nye vilkår. I bilag 5 er der vist en liste over alle vilkår og i bilag 7 er alle gældende vilkår oplistet.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Der har været foretaget høring af et udkast til tillæg til miljøgodkendelsen i perioden 15. september til 29. september 2025 af 128 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet 4 høringssvar.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, matrikelnummer 9l, Bøstrup By, Bøstrup, i henhold til § 16 a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. Rubenlund Agro A/S, Korsvej 3, 5953 Tranekær, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Som følge af denne tillægsgodkendelse ændres vilkår 2 og 17 i 2023 miljøgodkendelsen. Ansøger er informeret om dette, og har frasagt sig retten til 8 års retsbeskyttelse på disse vilkår.

Vilkår 44 i den samlede liste i bilag 5 i denne miljøgodkendelse er meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 16 a stk. 4 i denne tillægsgodkendelse.

En komplet liste med alle de gældende vilkår for bedriften fremgår af Bilag 7 i denne tillægsgodkendelse.

³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (**husdyrbrugloven**).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Tillægsgodkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, ansøgningen og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

1. Byggeri må etableres med følgende dimensioner (markering med **fed skrift** er nyt anlæg):

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder 2	1.095 m ²	-	6.400 m ³ Diameter 37,53 m Teltoverdækning
Gyllebeholder 3 (ny)	939 m²	-	5.400 m³ Diameter 37,17 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

Teknologi

2. Gyllebeholder 2 og 3 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

Vaskeplads

3. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Generelle forhold

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, plansiloanlæg, fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand eller forhold omkring støj, transport m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af

bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Langeland Kommune.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 48 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Uanset disse frister skal godkendelsen dog revurderes ved offentliggørelse af en BAT-konklusion.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi

videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk og på Langeland Kommunes hjemmeside <https://langelandkommune.dk/>, og klagefristen er dermed **den 11. november 2025**.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videregende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

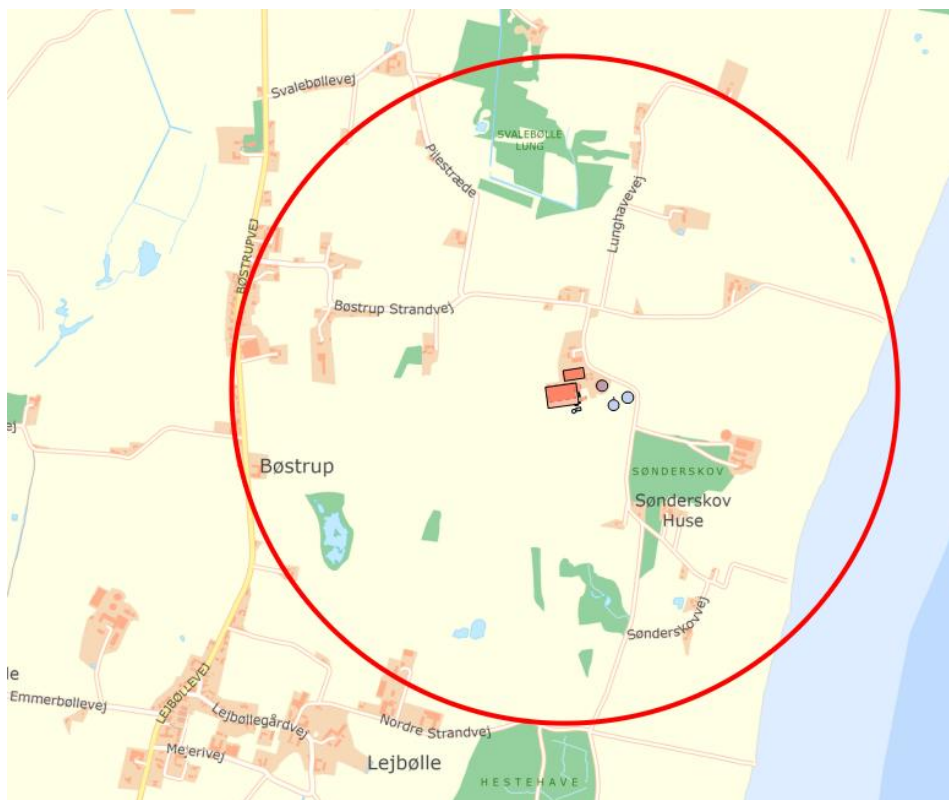
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Rubenlund Agro A/S, Korsvej 3, 5953 Tranekær, E-mail: kontor@rubenlundagro.dk

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 1068 m (rød cirkel) og tilstødende matrikler:

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent ved SAGRO, Afdelingsleder for Miljø Lisbeth Tønning og Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 14. april 2026.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøreddegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i dette tillæg til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 250102) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af tillæg til miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningen og vurderer, at oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten er opfyldt, med beskrivelse af de punkter der er ændret i forhold til miljøgodkendelsen af 14. november 2023 (2023 miljøgodkendelsen), idet den indeholder:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet,
 - e) alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk

Punkt 1d er ikke relevant i tillægget

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte supplerende oplysninger samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Rubenlund Agro A/S, Korsvej 3, 5953 Tranekær.

Rubenlund Agro A/S er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger har oplyst, at Rubenlund Agro ejer eller driver en række andre ejendomme med griseproduktion. Det drejer sig om 10 ejendomme i Langeland, Svendborg og Fåborg-Midtfyn Kommuner. Svendborg Kommune har kendskab til disse og vurderer, at oplysningerne er korrekte.

De nærmest beliggende ejendomme af disse er Snødevej 6 og Nedergårdsvej 2, 5953 Tranekær.

Jf. § 41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så er et husdyrbrug forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

Afstanden til Snødevej 6 er 1,31 km og afstanden til Nedergårdsvej 2 er 1,64 km. Den ukorrigerede geneafstand for enkeltboliger er 326 m i beregningerne i ansøgningen. Dermed er afstanden mellem husdyrbrugene længere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbrugene ikke er forureningsmæssigt forbundet med hinanden jf. § 16c i husdyrbrugloven, og dermed er der ikke samdrift.

Vurdering af sammatrিকulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 4 matrikler. Det ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen, og der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændring i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om nye biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Det har ved tilsyn vist sig at visse dele af det godkendte anlæg på slagtesvinebruget var placeret et andet sted end der var givet miljøgodkendelse til.

Ansøger har derudover fået landzonetilladelse til en gyllebeholder på ansøgers ejendom på Bukkeskovvej 23, 5953 Tranekær den 11. juni 2024, hvor en del af gyllen fra Sønderskovvej 2

skulle opbevares. Denne godkendelse blev hjemvist af Planklagenævnet den 23. marts 2025. For at have 9 måneders opbevaringskapacitet på Sønderskovvej 2, har ansøger derfor søgt om endnu en gyllebeholder (Gyllebeholder 3) på ejendommen.

Ansøger har beskrevet baggrunden for ændringerne i ansøgningen.

Der er søgt om en ændret placering af følgende anlæg i forhold til 2023 miljøgodkendelsen:

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 2)
- Syretank
- Lager til fiberfraktion
- Procestank
- Indleveringsrampe
- Udleveringsrampe

Følgende nye dele af anlægget:

- Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 3)
- Ny vaskeplads
- Præcisering af placering af plads til døde dyr

Den tilrettede situationsplan er følgende:

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af byggeriet, og derfor tilrettes vilkår 2 som følger, hvor markering med **fed skrift** er nyt anlæg:

Fastsættelse af vilkår:

Vilkår 2 omformuleres til:

Byggeri må etableres med følgende dimensioner (markering med **fed skrift** er nyt anlæg):

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder 2	1.095 m ²	-	6.400 m ³ Diameter 37,53 m Teltoverdækning
Gyllebeholder 3 (ny)	939 m²	-	5.400 m³ Diameter 37,17 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

Afstandskrav

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

Tillægget indeholder ingen ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen i forhold til afstandene nævnt i § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra de ansøgte anlæg.

§8

Tillægget indeholder i hovedtræk ingen ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen i forhold til afstandene nævnt i § 8.

Dog er gyllebeholder 2's nye placering indenfor 30 m af naboskel til matrikel nr. 13a, Bøstrup By, Bøstrup:

Svendborg Kommune har forespurgt Langeland Kommune, og fået oplyst, at Sønderskovvej er en offentlig vej. Som ansøger nævner, så gælder det jf. Miljøstyrelsen, at der ikke gælder et afstandskrav til genboejendommen, hvis der er tale om en offentlig vej. De to ejendomme på hver sin side af vejen grænser ikke til hinanden, i ejendomsretlig henseende, hvorfor placeringen kan lovliggøres som ansøgt.

Svendborg Kommune konkluderer, at afstandskravene jf. § 8 ikke er overskredet. Vilkår 3 fra 2023 miljøgodkendelsen fortsætter uændret.

Beskyttelseslinier og planmæssige forhold

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger. Som det er nævnt, så ligger husdyrbruget indenfor særligt værdifuldt landbrugsområde, område med særlige drikkevandsinteresser samt kystnærhedszone.

I 2023 miljøgodkendelsen er beskrevet de planmæssige forhold jf. Langeland Kommunes gældende Kommuneplan 2021-2033.

Svendborg Kommune vurderer at det ansøgte lever op til de gældende Beskyttelseslinier og planmæssige forhold ud fra ansøgers beskrivelser og vurderinger, samt vurderingerne i 2023 miljøgodkendelsen, hvor det bl.a. er beskrevet at kommuneplanen anviser:

8.1.4

Inden for kystnærhedszonen kan der indpasses anlæg eller bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for den landbrugsmæssige drift eller for udøvelsen af fiskerierhvervet.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen udover en ny gyllebeholder.

Svendborg Kommune vurderer at den ekstra gyllebeholder (Gyllebeholder 3) er erhvervsmæssigt nødvendigt, for at leve op til 9 måneders opbevaringskapacitet (ansøger har

lavet beregninger for dette) for husdyrbruget, når det ikke er muligt at opbevare det på anden ejendom. Der er desuden søgt om at etablere en vaskeplads/vendeplads og en plads til opbevaring af døde dyr. En vaskeplads samt en større plads til døde dyr vurderes at være en væsentlig del af den daglige drift på et svinebrug.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed. I tilknytning til er normalt defineret som beliggende indenfor 20 m af eksisterende anlæg på husdyrbruget.

Det er ved tilsyn den 25. november 2024 opmålt, at gyllebeholder 2 er placeret 54 m fra den nærmeste del af husdyrbrugets anlæg (den eksisterende gyllebeholder), og dermed ikke i overensstemmelse med 2023 miljøgodkendelsen.

Svendborg Kommune har overfor ejer af husdyrbruget efterfølgende indskærpet at lovliggøre ovenstående forhold enten via en fysisk lovliggørelse eller en retlig lovliggørelse.

Ansøger har indsendt beregninger på, at det vil koste 1.275.000 kr. at flytte gyllebeholderen til den oprindelige godkendte plads i 2023 miljøgodkendelsen. Ansøger har derfor indsendt ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen for at få lovliggjort bl.a. placeringen af gyllebeholder 2.

Begrundelsen for at gyllebeholderen blev placeret et andet sted end planlagt, er praktiske hensyn i forhold til nødvendigheden af en 20 m bred vej ind til anlæggets sydside, samt at store lastbiler skal kunne vende på grunden, så de ikke skal vende på offentlig vej.

Ansøger nævner en række afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet der definerer tilknytningskravet. Som udgangspunkt er en driftsbygning, der opføres i en afstand på 20 m fra eksisterende byggeri at betragte som beliggende i tilknytning til. Det er imidlertid ikke afstanden alene, der afgør, om en bygning kan siges at ligge i tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Afgørende er, om den nye bebyggelse sammen med ejendommens øvrige bygningsmasse visuelt opfattes som en helhed, og således ikke får karakter af spredt bebyggelse.

Dermed skal der foretages en vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed, samt en vurdering af den landskabsmæssige påvirkning med hensyn til placering af gyllebeholderne. Den erhvervsmæssige nødvendighed er vurderet i ovenstående afsnit, og den landskabsmæssige påvirkning vurderes nedenstående.

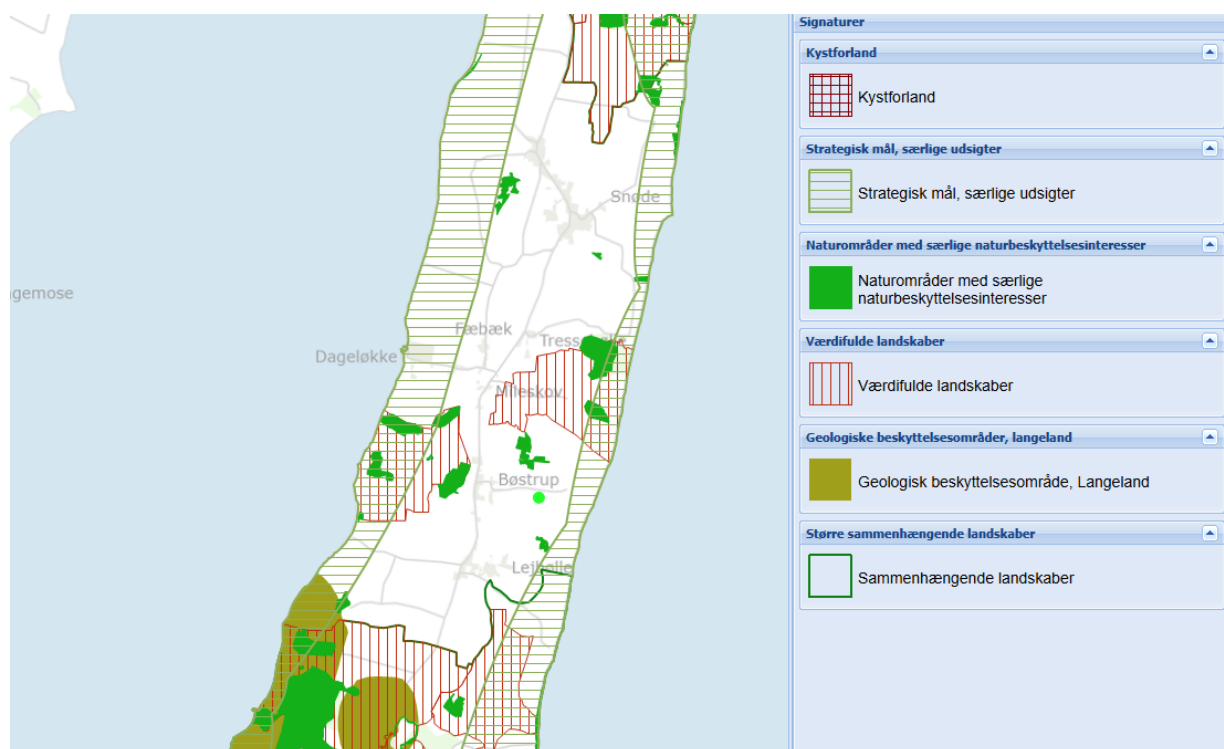
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Langeland Kommune har vedtaget Kommuneplan 2021-2033. Som en del af kommuneplanen er der foretaget en landskabsanalyse i 2012 efter landskabskaraktermetoden. Nedenstående betragtninger er med baggrund i kommuneplanen samt den bagvedliggende landskabsanalyse.

Ifølge Kommuneplanen så er der foretaget følgende udpegninger i området:

Figur 2. Kortdata fra Kommuneplanen. Ejendommen på Sønderskovvej 2 er markeret med en grøn prik. Ejendommen ligger udenfor områderne med Kystforland, særlige udsigter, naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, værdifulde landskaber, geologisk beskyttelsesområde eller sammenhængende landskaber.

Svendborg Kommune kan konstatere, at husdyrbruget ligger indenfor Kommuneplanens landskabsatlas' "Øvrige åbne land", hvor der er beskrevet følgende:

Det øvrige åbne land

Det øvrige åbne land rummer en række generelle landskabelige værdier og karaktertræk som det er væsentligt at vedligeholde. Det gøres bedst ved altid at tilpasse nye anlæg, bebyggelse mv. til landskabets eksisterende karakter.

I kommuneplanens retningslinjer for Landskab er det besluttet at:

8.2.2

Det øvrige åbne land

I det øvrige åbne land (jf. kortet til højre) skal landskabets karakter vedligeholdes. Der kan etableres bebyggelse og anlæg. Al bebyggelse og anlæg skal tilpasses området lokale landskabskarakter og bebyggelsesstruktur, herunder bebyggelsens typiske placering i landskabet og skala.

Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan kan realiseres.

I landskabsanalysen ligger ejendommen indenfor karakterområde 2 – Nordlangelands landsbylandskab. Landskabskarakteren er især karakteriseret ved et let bølget højtliggende terræn med enkelt hatbakkestrøg og større lavninger. Arealanvendelsen er præget af intensiv landbrugsdrift i mellemstore markfelter afgrænset af markante løvtræhegn af varierende transparens og størrelse, samt mindre bevoksninger omkring landsbyer eller i forbindelse med lavbundsområder. Bebyggelsesmønsteret er overordnet karakteriseret af landsbyer, huse og husmandssteder langs veje og spredtliggende gårde.

Ifølge landskabskarakteranalysen er området beskrevet som karakteristisk, og de karaktergivende landskabselementers vedligeholdelsesmæssige tilstand vurderes at være middel. Det strategiske mål er vedligeholde. Området rummer ingen større udfordringer i forhold til at bevare landskabskarakteren. Landskabet vurderes generelt ikke særligt sårbart over for ændringer, når det sker med respekt for landskabets karakter. Det vurderes således muligt at indpasse skovrejsning, landbrugsbyggeri og nye lavbunds- eller vådområder i den eksisterende landskabskarakter. Det anbefales, at nyt landbrugsbyggeri bør placeres lavt i terræn i tilknytning til eksisterende bygninger og have en lav karakter. Den samlede bygningsmasse bør tilstræbes et harmonisk udtryk og en transparent grøn afgrænsning, der er tilpasset områdets bevoksningsstruktur.

Ejendommen ligger udenfor områder med særlige udsigter.

Ansøger har beskrevet følgende omkring den nye placering af gyllebeholder 2 og 3:

- Med den nye bredere interne vej og vendeplads mellem den eksisterende og nye gyllebeholder opleves anlægget som en samlet enhed. Den nye gyllebeholder ligger lidt lavere i landskabet pga. terrænet og virker dermed mindre markant. Landskabet er i forvejen uforstyrret. Pga. et meget kuperet terræn ved anlægget har det ikke været muligt at finde alternative placeringer til gyllebeholderne.
- Det ansøgte byggeri vurderes på baggrund af dets placering og udformning ikke at forringe den landskabelige oplevelse.
- For at indpasse gyllebeholderen bedst muligt i landskabet bliver der etableret afskærmende beplantning syd/nord/øst for gyllebeholderne.

Ansøger har beskrevet følgende omkring alternative placeringer:

- Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed, samt geografiske forhold ved anlægget.
- Der var i miljøgodkendelsen fra 14. november 2023 søgte om alternative placering til gyllebeholder, forsøringsanlæg, fiberhal og procestank, men i forhold sikkerhed og management på anlægget, har det været nødvendig med alternative placeringer end det oprindelig ansøgte.
- Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet, med de placeringer der fremgik i godkendelsen fra 14. november 2023.
- Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Selve landskabet er kuperet i området, som det fremgår af nedenstående kortudsnit:

Figur 3. kortudsnit med højdekurver omkring ejendommen.

Figur 4. billede fra tilsyn november 2024. Indkig fra vest mod øst på ejendommen. Gyllebeholder 2 var etableret.

Svendborg Kommune vurderer, at ved at ændre placeringen af gyllebeholder 2 og ved at placere gyllebeholder 3 i samme kote, så vil de nye gyllebeholdere syne af mindre i landskabet, da de vil blive anbragt 3 m lavere i landskabet end den tidligere godkendte placering.

Svendborg Kommune vurderer, at med den foreslåede placering af gyllebeholder 2 og 3 samt den ændrede placering af syretank, lager til fiberfraktion, procestank og ind- og udleveringsrampe samt etablering af vaskeplads og plads til døde dyr, vil ejendommen stadigvæk opfattes som en helhed, og således ikke får karakter af spredt bebyggelse.

Ansøger har begrundet ansøgningen om placeringen af de nye anlæg og de ændrede placeringer af visse dele af anlægget ud fra driftsmæssige og praktiske betragtninger. Ansøger har desuden beskrevet at alternative placeringer på matriklen vil blive besværliggjort ud fra bakket terræn.

Svendborg kommune vurderer at disse betragtninger er relevante og velbegrundede, og at projektet lever op til kommuneplanens krav om at al bebyggelse og anlæg skal tilpasses området lokale landskabskarakter og bebyggelsesstruktur, herunder bebyggelsens typiske placering i landskabet og skala.

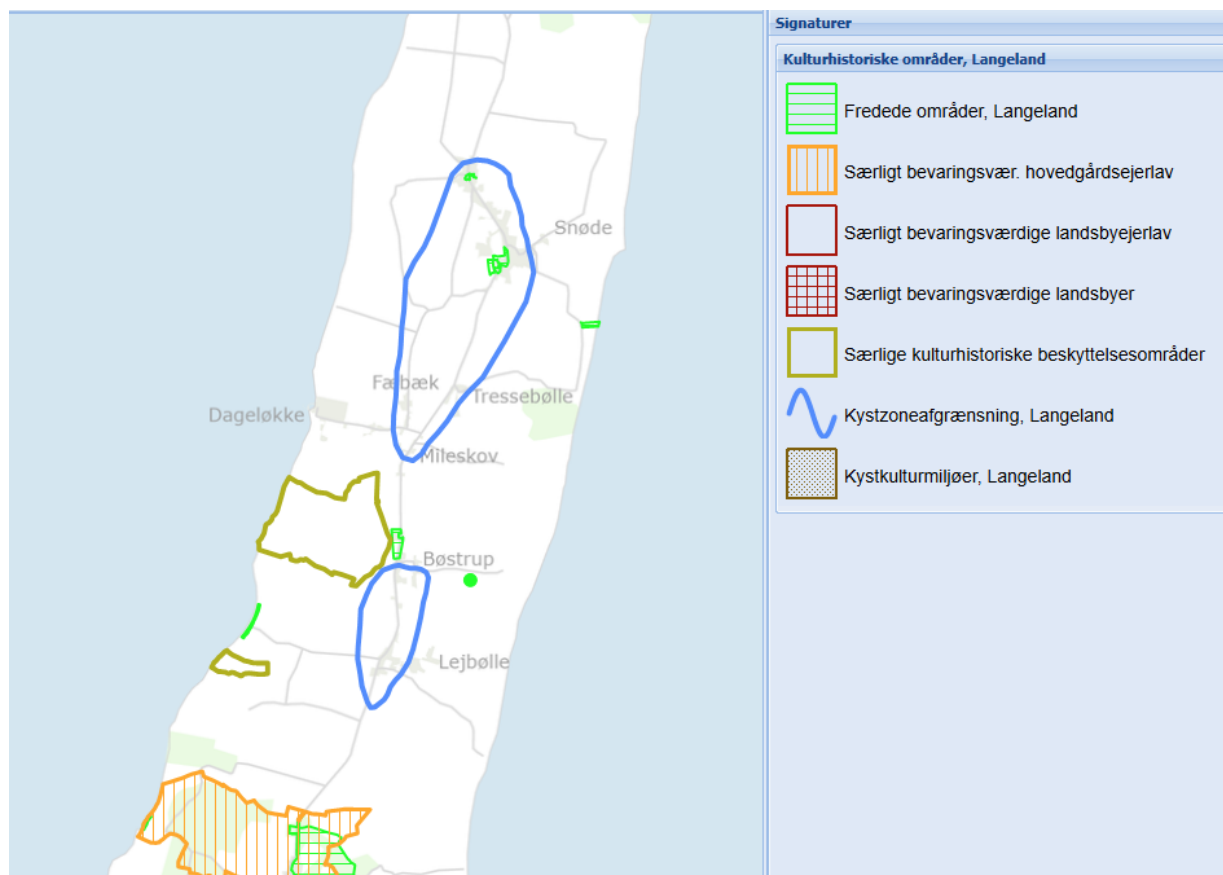
Dermed lever ejendommens beliggenhed i det åbne land op til kommuneplanens retningslinjer om tilpasning via landskabsudpegningen.

Konklusion

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Kulturhistorie

Ejendommen ligger udenfor kulturhistoriske områder:

Figur 5. Kortdata fra Kommuneplanen. Ejendommen på Sønderskovvej 2 er markeret med en grøn prik. Ejendommen ligger udenfor kulturhistoriske områder.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Det nærmeste rekreative område er kystlinjen mod øst, hvor der er udpeget oplevelsesmuligheder med gode udsigter. Ejendommen ligger udenfor disse områder.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Geologiske værdier

Ejendommen ligger indenfor det geologiske beskyttelsesområde karakterområde 2 – Nordlangelands landsbylandskab. Dette er beskrevet i landskabsvurderingen i kommuneplanen via landskabskaraktermetoden, og er dermed inddraget i nedenstående vurdering af den landskabelige påvirkning. Det vurderes derfor, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser er beskrevet i landskabsvurderingen i kommuneplanen via landskabskaraktermetoden, og er dermed inddraget i ovenstående vurdering af den landskabelige påvirkning. Det vurderes derfor, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i ansøgningen og ovenstående supplerende vurdering, samt fastholdelse af vilkår nr. 4 omkring beplantning syd og vest for bygningsmassen, vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

Ansøger beskriver, at der ikke er ændret produktionsareal eller staldsystemer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Ansøger har opgivet den tilladte produktion fra 2023 i nudrift og ansøgt drift. Dette er korrekt, idet staldene er bygget og taget i brug. Dette er konstateret af Svendborg kommune ved tilsyn.

Dermed er vilkår 5 i 2023 miljøgodkendelsen gældende og ændres ikke.

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5783,6	1207,5	6991,1
Nudrift	5783,6	399,6	6183,2
8 års-drift	3450,0	399,6	3849,6

Den samlede ammoniakemission er steget i forhold til beregningerne i 2023 miljøgodkendelsen, idet der er søgt om endnu en gyllebeholder.

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5784	1640	7424
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5784	1208	6991
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	433
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse af følgende teknologier:

1. Valg af stalddtype (Delvist fast gulv 25/49 %)
2. Gylleforsuring/Smellfighter (effekt på 56%)
3. Teltoverdækning af gyllebeholder 2 og 3 (effekt på 50%)

I 2023 miljøgodkendelsen er der vurderet og stillet vilkår til ovenstående teknologier, men vilkåret skal ændres, så det ligeledes omfatter gyllebeholder 3. Dermed videreføres vilkår 6-16 og 18-21 mens vilkår 17 omformuleres til at dække både gyllebeholder 2 og 3.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til driften af de ansøgte teknologier. Det anvendte staldsystem bidrager også til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Fastsættelse af vilkår

Vilkår 17 omformuleres til:

Gyllebeholder 2 og 3 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

Ventilation

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Vilkår stillet omkring lugt videreføres.

Rengøring

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Vilkår 41 videreføres.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at merpåvirkningen af ammoniak fra det ansøgte projekt er 3141,5 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år i forhold til 8-årsdrift og 807,9 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år i forhold til nudrift. Emissionen fra det samlede ansøgte anlæg er 6991,1 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af kort under de enkelte beskrivelser af naturkategorierne.

Svendborg Kommune vurderer, at der derudover ligger nogle §3-beskyttede søer i nærheden af husdyrbruget. Søerne er ikke omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3-naturområder, men er omfattet af naturbeskyttelsesloven. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der også skal gennemføres en vurdering af husdyrbrugets eventuelle påvirkning af disse naturområder. De er derfor tilføjet til skemaet herunder.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne, vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,5	0,2	1,3
Sø Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	1,0	0,4	2,2
Sø Sø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,9	0,3	1,9
Kat. 1 habiatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
1. Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2
2. Skov - gammel skovjordbund - Sø	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,8	1,0	4,1
3. Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
4. Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,3
5. Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,1	0,6
6. Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,1	0,7
Kat. 2 Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Valg af stalddtype
- Gylleforsuring
- Teltoverdækning af gyllebeholder 2 og 3

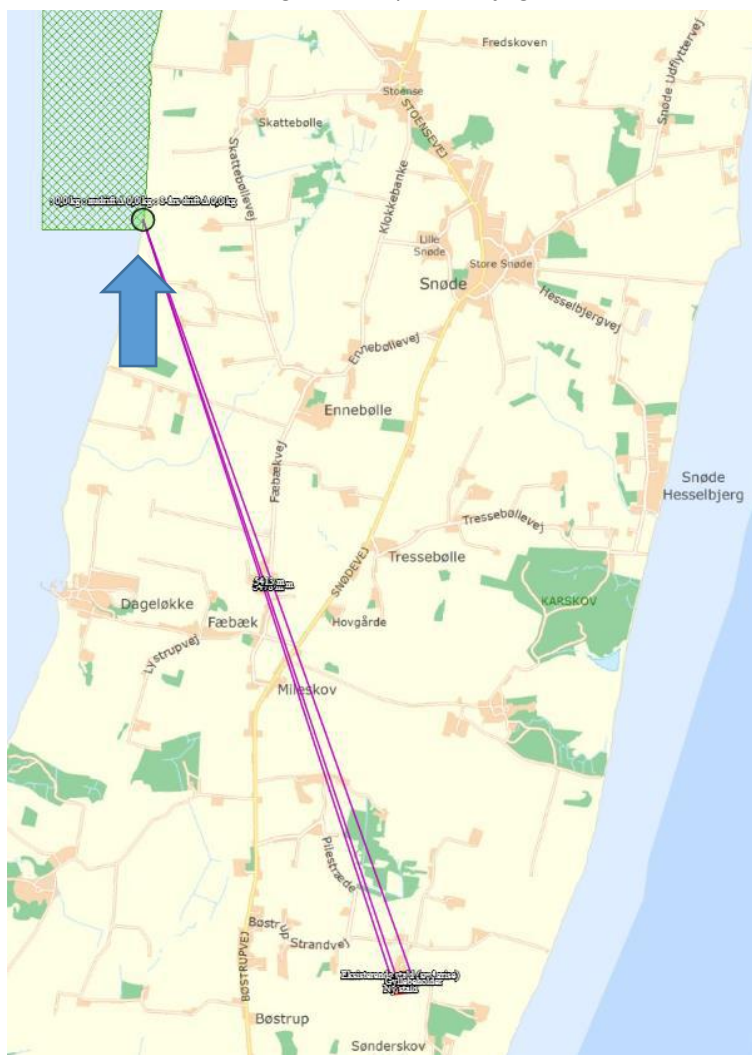
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af staldanlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områderne. Disse naturtyper er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget det nærmeste Kategori 1 naturområde (Nature 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen) i husdyrgodkendelse.dk:

Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

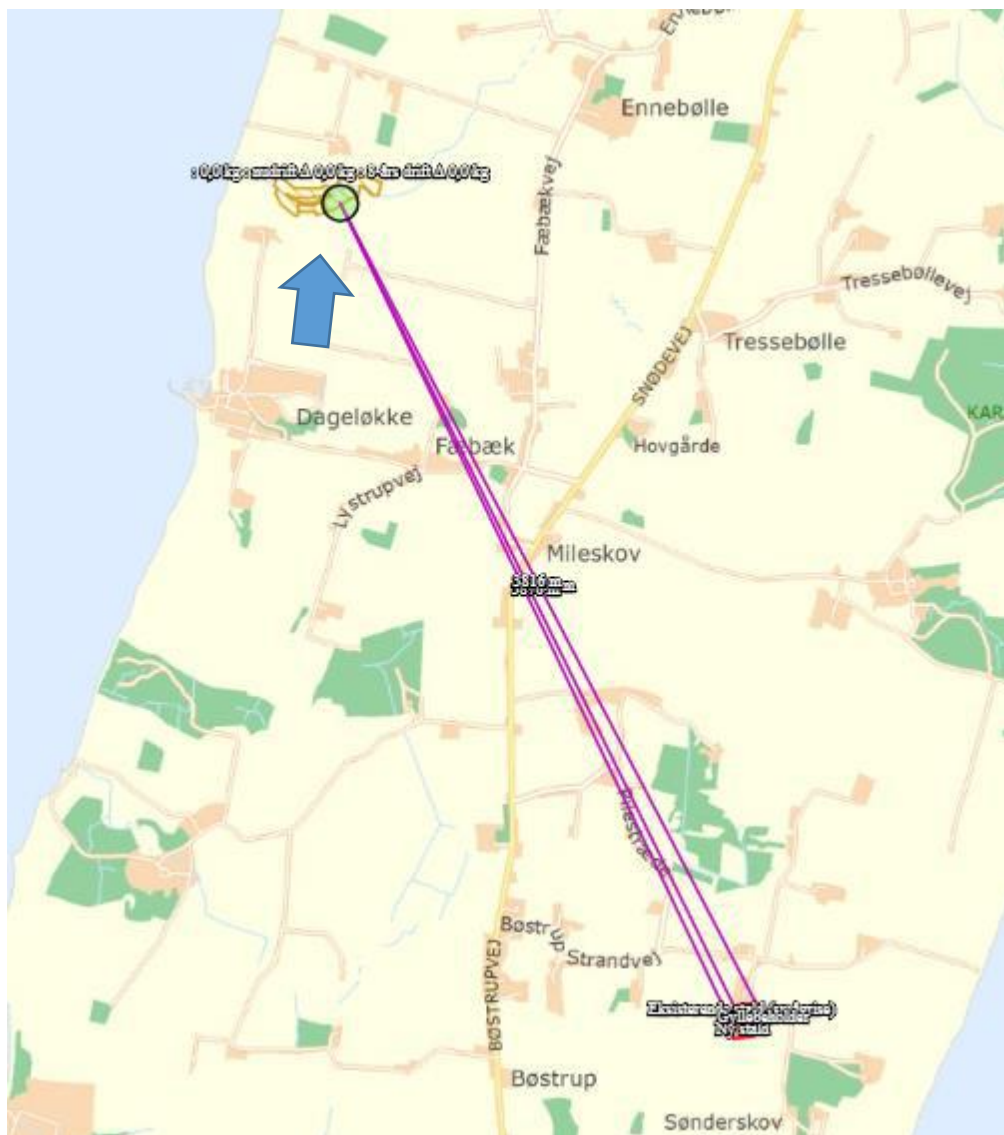
Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder: højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha.

Kategori 2 natur må maksimalt modtage en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år fra det ansøgte projekt, jf. kravene i husdyrbruksloven.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 2 naturpunkt i husdyrgodkendelse.dk:

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev (Drageløkke) der ligger cirka 3,8 km NV for staldanlægget.

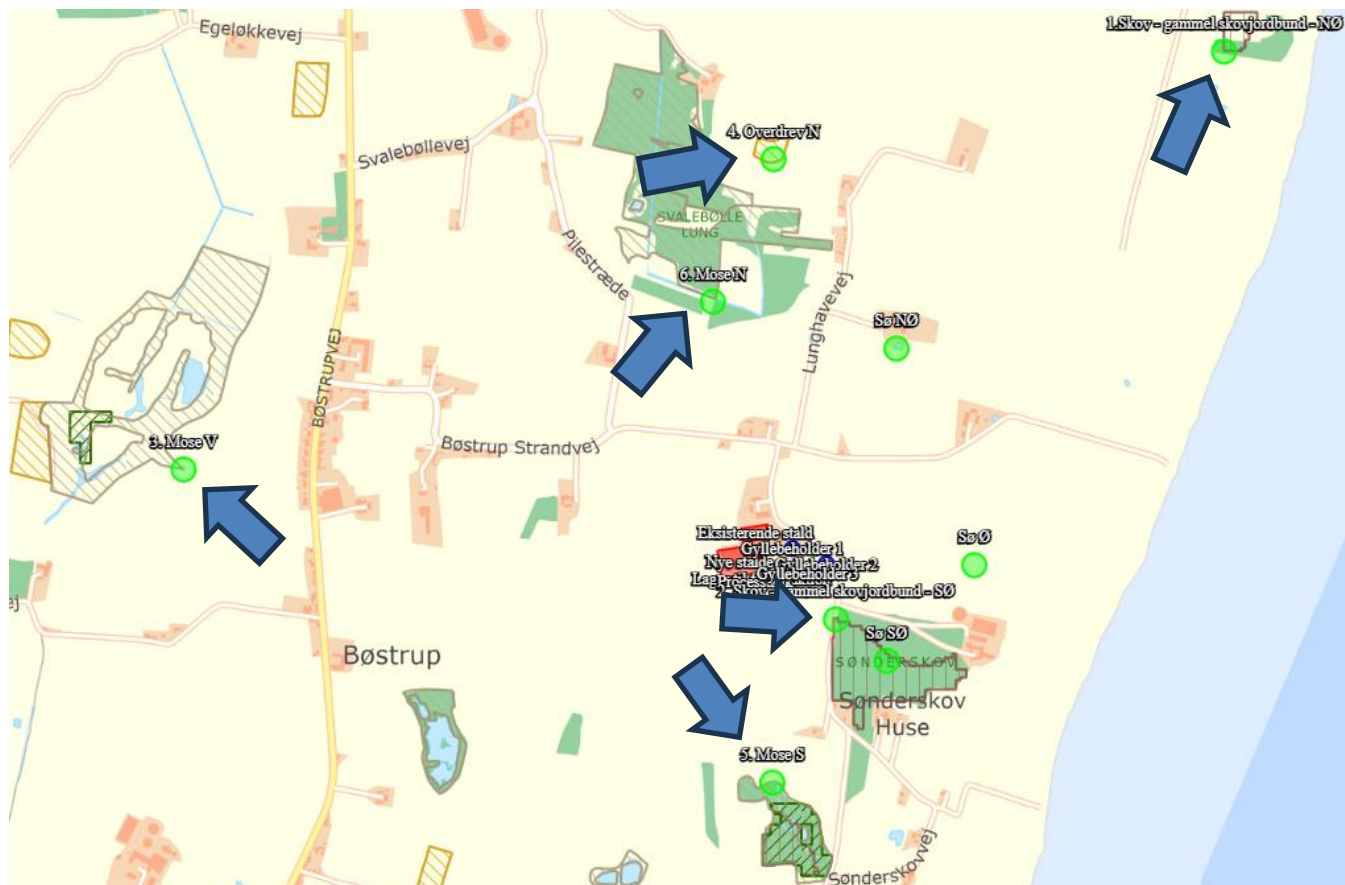
Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge, søer og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende seks Kategori 3 naturpunkter:

Der er en merdeposition under 1,0 kg N/ha/år til de tre moser, overdrevet og den nordligste skov, både i forhold til 8-års drift og i forhold til nudrift. Det fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Svendborg Kommune har derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af tålegrænsen for disse områder.

Ammoniakfølsom skov (Sønderkov)

Det sidste naturpunkt er en ammoniakfølsom skov (Sønderkov) sydøst for anlægget, som også er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Sønderkov er udpeget som ammoniakfølsom skov, da den er mere end 200 år gammel og derfor har gammel skovjordbund.

Skoven er indtegnet med skovsignatur på Original 1 kort, opmålt i 1799 (se udsnit af kort nedenfor, kopi fra <http://hkpn.gst.dk/>):

Skoven modtager en merdeposition (i forhold til 8-års drift) på 2,8 kg N/ha/år og en totaldeposition på 4,1 kg N/ha/år. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Da skoven modtager mere end 1 kg N/ha/år skal Kommunen vurdere, om den totale belastning af området vil kunne ændre skovens tilstand. Svendborg Kommune har foretaget denne vurdering med udgangspunkt i flowdiagrammet fra 'Ammoniakkfølsomme skove – kortlægning og vejledning – 2016 Kbh. Universitet 'Ammoniakkfølsomme skove – kortlægning og vejledning, 2016, University of Copenhagen'. Det udfyldte skema er vist i 2023 miljøgodkendelsen med daværende indsendte data.

Skovens naturkvalitet:

Skovens artsscore (ingen), HNV skov-værdi (1-5) og lokalprioritering /bioscore (1-2) er alle lave. Svendborg Kommune har ikke kendskab til forekomst af sjældne eller truede arter i skoven. De er blevet eftersøgt på arter.dk, naturdatabasen og naturbasen. Skoven ligger i et 10 x 10 km kvadrat hvor bilag IV-arterne spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander og sydflagermus har udbredelsesområde. Svendborg Kommune har ikke kendskab til konkrete fund af bilag IV-arter i eller ved skoven.

Skoven blev besøgt den 8. august 2019. Den ligger på en bakke, der også rummer et lille næringsrigt vandhul, som var dækket af andemad. Skoven er domineret af højstammet bøg med indslag af eg, alm. røn, sølvpoppe, kristtjørn (kristtorn) og hyld. Skoven rummer en typisk flora for løvskov med arter som bl.a. dansk ingefær (dansk arum), skovmærke, enblomstret flitteraks, miliegræs, kaprifolie (almindelig gedeblad), skovstar, dunet steffensurt og knoldet brunrod.

Skoven var domineret af højstammet bøg, dele af skoven var derfor uden bevoksning pga. skygge fra de høje træer og andre dele af skoven var domineret af brombær. I skoven sås desuden skovrandøje, vinbjergsnegle og rådyr.

Skoven rummer ikke væsentlige arealer med fugtig bund og kun en lille mængde dødt ved.

1. Der er fundet 2 arter fra Skovlovens § 25-liste (Kristtorn, dansk ingefær).
2. Der er fundet 5 Wulf-gammelskovsarter (Almindelig gedeblad, enblomstret flitteraks, miliegræs, skovmærke og skovstar).
3. Der er fundet 5 positive arter for skov (Dansk ingefær, eg, miliegræs, skovmærke og dunet steffensurt).
4. Der er ikke fundet nøglebiotoper.

De fundne arter nævnt under punkt 1, 2 og 3, stod spredt i skovbunden, de var ikke dominerende.

Kvælstofdeposition til skoven:

Baggrundsbelastningen i området er beregnet til 8,64 kg N/ha/år (gennemsnit over 3 år _2020-2022). Totaldepositionen til skoven er 4,1 kg N/ha/år.

Status og udpegninger i kommuneplan m.m.:

Skoven er ikke omfattet af særlige natur, rekreative eller fredningsudpegninger i kommuneplanen og der er ingen handleplan for området.

Gødskning:

Det vurderes, at skoven ikke drives intensivt og dermed ikke gødskes.

Skovens tålegrænse:

Skoven er en bøgeskov. Dens overordnede tålegrænse er derfor 10-15 kg N/ha/år jf. seneste notat fra DCE⁶. Skoven har en lav artsscore, hvilket trækker i retning af mindre ammoniakfølsom skov. Skoven ligger mod åbent land i retning vest og sydvest, hvilket trækker i retning af mere ammoniakfølsom skov.

På baggrund af ovenstående gennemgang af skovens naturkvalitet, status i kommuneplanen og de forskellige modificerende faktorer, vurderer Svendborg Kommune at skovens konkrete tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for bøgeskov på 10-15 kg N/ha/år. Det vil sige 13-15 kg N/ha/år.

Samlet vurdering:

Da baggrundsbelastningen og totaldepositionen i alt giver 12,74 kg N/ha/år, er den samlede ammoniakbelastning til skoven under skovens konkrete vurderede tålegrænse. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 3 natur.

§3-beskyttede naturområder

Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-,2-, eller 3-natur, men de er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og deres tilstand må derfor ikke

⁶ Opdatering af empirisk baserede tålegrænser. Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. 31. december 2024

ændres. Kommunen skal, i sin vurdering, varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer. Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40.

Der er ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år, ifølge DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005.

Svendborg Kommune har valgt at beregne ammoniakdeposition til de 3 nærmeste vandhuller omkring staldanlægget (vandhul NØ, Ø og SØ), som er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Placeringerne fremgår desuden af ovenstående kort over kategori 3-natur.

Beregningerne viser, at søerne alle modtager en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, set i forhold til både 8-års drift og nudrift.

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil ændre tilstanden af de beskyttede søer.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område på land er nr. 255 Stigtehave, Bræmlevænge og Mørkholm Skov, som ligger ca. 8 km nord for Sønderskovvej 2. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år. På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Se desuden tidligere afsnit med vurdering af kategori 1-natur.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- ✓ kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt
- ✓ der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur
- ✓ der ikke er nogen påvirkning af Natura 2000-områder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁷ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁸.

Padder:

Bilag IV-arterne spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander har naturligt udbredelsesområde på denne del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring Sønderskovvej 2.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Der findes en række søer i nærheden af ejendommen, som alle vurderes at være næringsrige. Deres tålegrænse, vurderes ikke at blive overskredet som følge af det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at søernes tilstand ikke vil ændre sig. På den baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for padder som måtte yngle- eller raste i søerne.

Flagermus:

Sydflagermus har naturligt udbredelsesområde på denne del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af flagermus i nærheden af Sønderskovvej 2.

Yngle- eller rasteområder for sydflagermus vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder disse elementer, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for sydflagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Planter:

Det vurderes desuden at der ikke findes plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering:

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

⁸ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Bek nr BEK nr 1098 af 21/08/2023 (Habitatbekendtgørelsen).

Lugt

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Som ansøger nævner, så beregnes der ikke lugt til de anlæg der ændres i ansøgningen. De beskrevne naboer og den dertil hørende OML-beregning er stadigvæk gældende. Vilkår 6-15 og 22-27 videreføres.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

I 2023 miljøgodkendelsen er der vurderet at der skal stilles om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes for boliger i det åbne land. Dette er stadigvæk gældende, og vilkår 29 videreføres.

Støjemission

Ansøger har i ansøgningen om tillæg beskrevet at der ikke sker ændringer i forhold til støj sammenlignet med nuværende forhold, men har supplerende opgivet følgende placeringer af støjkloderne:

Figur 6. Oversigtskort med støjkloder

Der sker ikke ændringer med hensyn til ventilation, foderlade, korngrav, blæsere ved kornsilo. Gyllepumpning, plads til døde dyr samt ind- og udlevering af grise ændres. I bilag 4 er ansøgers nye oplysninger omkring gyllepumpning og ind- og udlevering af grise vist.

Vurdering af støjkloder

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Vilkår 30 videreføres.

Støj fra intern transport

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Støj fra dyrehold

Ansøger beskriver supplerende at der ikke er ændringer i tidspunkterne for indlevering af smågrise og afhentning af slagtesvin, men at indleverings- og udleveringsrampen har ændret placering. Se ovenstående figur 6.

Udleveringsrampen er rykket en anelse mod NØ til den østlige side af de nye stalde, og indleveringsrampen er rykket fra en placering mellem den eksisterende stald/den nye stald til østsiden af den nye stald.

Indlevering af smågrise foregår mellem kl. 06.00-18.00 – og der aflæses 2-3 læs smågrise pr. uge, hvor hvert læs tager ca. 10 min. Det vil sige, at aflæsningen maksimalt vil vare ½ time, hvis alle grise afleveres på samme dag. Indleveringsrampen er placeret syd for foderladen. Nærmeste bolig mod syd ligger ca. 400 m mod sydøst. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at denne afstand er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår væsentlige støjgener, og der fastsættes derfor ikke vilkår, der begrænser denne drift.

Ansøger har oplyst, at slagtesvin afhentes 1-2 gange pr. uge i perioden fra kl. 02.00-22.00. Det tager ca. 25-30 min at påfylde hvert læs dyr. Udleveringsrampen er placeret syd for den nye stald. Nærmeste bolig ligger ca. 340 m mod sydøst.

I 2023 miljøgodkendelsen er det beskrevet, at det er Svendborg Kommunes vurdering, at pålæsning af slagtesvin kan forekomme indenfor den mest støjfølsomme periode (nattimerne), og at der derfor bør være en særlig opmærksomhed på, om støj fra dyr kan give anledning til gener. Ansøger har oplyst, at udleveringsrampen er bygget ind i en "sluse", hvor lastvognen bakker ind sådan, at grisene nærmest læsses indendørs. Der vil derfor være en effektiv afskærmning af rampen. Med den nye placering af udleveringsrampen er afstanden til nærmeste nabo mod syd ca. 360 m. Det er dermed stadigvæk Svendborg Kommunes vurdering, at denne afstand er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår væsentlige støjgener, og der fastsættes derfor ikke vilkår, der begrænser denne drift.

Generelt vurderer Svendborg Kommune dog, at der skal fastsættes et vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige, og dermed fastholdes vilkår nr. 37.

Støj-immission

Tillægget indeholder ingen ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen med hensyn til vurdering af støj til omkringliggende naboer, og der er dermed beregnet støj til de samme parter som i miljøgodkendelsen.

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 4 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Bøstrup Strandvej 26	36 (41)	37 (42)	35 (40)
R3	Bøstrup Strandvej 21	44 ⁹ /44 ¹⁰ (49/49)	47 (53)	42 (47)
R4	Sønderskovvej 5	40 (45)	43 (48)	38 (43)
R5	Bøstrup Strandvej 24	27 (32)	27 (32)	27 (32)

Resultat for perioden lørdag 14.00-18.00, samt søn- og helligdage er lavere eller lig med resultatet for aftenperioden 18.00-22.00, og derfor vises kun resultatet for aftenperioden.

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden, og rød skrift viser, at støjgrænserne ikke umiddelbart kan overholdes.

Vurdering af resultat

Markering med gult i tabellen er de data der er ændret i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Begge de viste data er faldet med 1 dB(A). Svendborg Kommune vurderer, at ændringerne er af bagatel agtig karakter, og at det ikke har betydning for de støjreducerende tiltag der blev aftalt i 2023 miljøgodkendelsen. Derfor fastholdes vilkår nr. 30-36 og 38.

Rystelser

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

⁹ Dagperiode: 07.00-18.00, hverdage

¹⁰ Lørdage: 07.00-14.00, midlidsperiode 7 timer

Transport

Ansøger har supplerende uddybet beskrivelsen af transporter med følgende:

I ansøgningen om 1. tillæg er der beskrevet, at der ikke sker ændringer i antal transporter. De anlægs ændringer der er beskrevet i ansøgning om 1. tillæg udløser ikke flere transporter end der er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2023. I ansøgning om tillæg 1 er der to nye anlæg: vaskelads og gyllebeholder 3. Vaskepladsen udløser ikke flere transporter. Opførelse af gyllebeholder 3 medfører ikke flere transporter til og fra ejendommen, da mængden af gylle er uændret, og derfor handler det alene om fordeling hen over året. Før den nye gyllebeholder bygges sker gylletransporterne i stedet til eksterne gyllebeholdere. Med den nye gyllebeholder flyttes der ikke gylle til eksterne gyllebeholdere, da opbevaringskapacitet matcher produktionen på ejendommen. Alt andet lige, er arealet der skal køres gylle på det samme som før, og arealerne modtager den samme mængde gylle som før, dvs. gældende harmoniregler. Derudover ligger flere af ansøgers marker lige bag staldanlægget, hvorved der i køres direkte fra anlægget ud på markerne, og der sker ingen transporter ud på vejen.

Svendborg Kommune vurderer, at tillægget ikke indeholder væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Antallet af transporter ændres ikke. Der er søgt om en ekstra gyllebeholder, men transporter fra denne til markdriften er indregnet i 2023 miljøgodkendelsen som i de 569 transporter med gylle, idet dyreholdet ikke øges.

Støv

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Vilkår 39 og 40 videreføres.

Lys

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Skadedyr

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Vilkår 42 og 43 videreføres.

Medicin

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og opbevaring af fiberfraktion, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for at der er 15.800 m³ opbevaringskapacitet med gyllebeholder 1, 2 og 3. Ansøger har beregnet et årligt opbevaringsbehov på 20.850 m³. Dermed er der en opbevaringskapacitet på ejendommen til 9,1 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Husdyrproduktionen har en samlet opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Håndtering af gylle og fiberfraktion

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Procestank, fiberhal, syretank og gyllebeholderens ændring af placering vil ikke ændre den faglige vurdering eller de stillede vilkår. Vilkår 28 videreføres.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ovenstående er beskrevet i 2023 miljøgodkendelsen med supplerende oplysninger fra ansøger i ansøgningen om 1. tillæg.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal ændres i tidligere stillede vilkår.

Olie og olieholdige produkter

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Kemikalier

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Syretanken har flyttet placering, men de stillede vilkår i Husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 4 omkring krav til driften af svovlsyreanlægget, og dermed krav til opbevaring af svovlsyren er fortsat gældende.

Spildevand

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen hvad angår udledning af tagvand og overfladevand.

Ansøger har søgt om en vaskeplads placeret øst for den nye stald. Vaskepladsen skal bruges til vask af lastbil/grisevogn efter endt brug. Afløbet går til gyllebeholderen. Størrelsen på vaskepladsen er 4m x 8m.

Svendborg Kommune vurderer, at idet afløbet fra vaskepladsen føres til gyllebeholder, håndteres og udbringes vaskevandet i overensstemmelse med gældende regler. Da der ikke vaskes maskiner med sprøjtemiddelrester, er vaskepladsen ikke underlagt vaskepladsbekendtgørelsen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt angår denne type af spildevand.

Der stilles vilkår til selve vaskepladsen.

Fastsættelse af vilkår:

Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Egenkontrol og Overvågning

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Sønderskovvej 2 godkendes efter husdyrbruglovens §16 a, stk. 4, og er dermed omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget foruden vilkår i denne godkendelse skal sikre, at de generelle regler for IE-husdyrbrug efterleves.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Størstedelen af reglerne omkring et IE-husdyrbrug er indarbejdet i husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Energi- og Ressourceforbrug

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Vandforbrug

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Energi

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Substitution af skadelige stoffer

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Optimering af produktionsprocesser

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Affald

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen. Fremover vil der blive ført separat affaldstilsyn fra Langeland Kommune i forbindelse med basistilsyn jf. miljøstyrelsens seneste udmeldinger.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. I det omfang, hvor forurening ikke kan undgås, skal det sikres, at der er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Forebyggelse af uheld

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2023 miljøgodkendelsen.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens § 16a stk. 4 som et *tillæg* til miljøkonsekvensrapporten og miljøgodkendelsen fra 2023, og da det er vurderet, at ændringen ikke medfører væsentlig indvirkning på miljøet, skal der foretages naboorientering, jf. husdyrbruglovens § 56, stk. 1 – den simple høringsprocedure.

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 1.068 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler, samt Langeland Kommune myndighed, som berørt myndighed for andre relevante tilladelser.

Høringen er gennemført i perioden fra 15. september til 29. september 2025. Der er indkommet 4 høringssvar, der vedrører følgende emner:

- Kompensation for værditab
- Udbringning af gylle
- Lugt
- Hvorfor ansøgning om endnu en gyllebeholder
- Transporter
- Fluegener

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent. Der var mindre kommentarer til teksten.

Svendborg Kommune har gennemarbejdet de indkomne høringssvar og bemærkningerne fremgår af bilag 6.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet der er søgt om en retlig lovliggørelse til en ændret placering af visse dele af anlægget (Ny gyllebeholder (Gyllebeholder 2), Syretank, Lager til fiberfraktion, Procestank, Indleveringsrampe, udleveringsrampe), skal Svendborg Kommune vurdere om

1. Ville det ansøgte kunne have været godkendt i den tidligere miljøgodkendelse?
2. Er der økonomisk proportionalitet i at lave en fysisk lovliggørelse

Ad 1:

Med de ændrede placeringer vurderer Svendborg Kommune, at kommunen kunne have godkendt ansøgningen i 2023 med hensyn til de landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ad 2:

Hvis der skulle laves en fysisk lovliggørelse, vil det, jf. beregningerne i bilag 3, koste cirka 2,7 mio. kr. at flytte de relevante anlæg. Svendborg Kommune vurderer, at det ikke vil være proportionalt i forhold til, at det ansøgte kan godkendes i 2025 og kunne være godkendt i 2023.

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Svendborg Kommune vurderer, at reglerne for et IE-husdyrbrug er opfyldt.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

Bilag 1.	Ansøgningsmateriale
Bilag 2.	Oversigtskort – placering af bygninger
Bilag 3.	Økonomiske beregninger for flytning af anlæg
Bilag 4.	Støj
Bilag 5.	Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse og 1. tillæg
Bilag 6.	Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene
Bilag 7.	Gældende vilkår

Bilag 1. Ansøgningsmateriale

Se vedlagte.

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Bilag 3. Økonomiske beregninger for flytning af anlæg – udført af Søren Jacobsen, Danish Farm Design

Økonomisk opgørelse ved flytning af diverse miljøteknisk udstyr på Sønderskov, Langeland.

Omkostninger til flytning af:

Gyllebeholder

Rengøring beholder og overdækning	30.000	
Nedtagning overdækning	25.000	
Nedtagning og bortskaffelse beholder	125.000	
Retablering areal	10.000	
Udgravning for ny beholder	175.000	
Ny beholder	855.000	
Opsætning overdækning	25.000	
Omlægning trykrør	30.000	1.275.000

Procestank

Rengøring tank	15.000	
Nedtagning låg	15.000	
Nedtagning og bortskaffelse tank	45.000	
Retablering areal	5.000	
Udgravning for ny tank	30.000	
Ny tank	438.000	
Pålægning låg	10.000	
Omlægning trykrør, rør og el	100.000	658.000

Syretank

Tømning tank	7.500	
Bortskaffelse af betonplatform	15.000	
Retablering areal	5.000	
Støbning ny platform	50.000	
Flyt af tank fra gl. til ny platform	15.000	
Omlægning rør og el	50.000	142.500

Fiberhal

Nedtagning tag og spær og sider	100.000	
Fjernelse af betonbund og fundamenter	80.000	
Retablering areal	25.000	
Jordarbejde	30.000	
Ny bund og fundamenter	275.000	
Opsætning af sider, spær og tag	100.000	
Omlægning afløbsrør og el	25.000	635.000

Omkostninger til flytninger i alt

2.710.500

Bilag 4. Støj

Ansøger har supplerende oplyst følgende:

Gyllebeholdere:

Gyllebeholdere:

Ændring af placering af gyllebeholder og ny gyllebeholder i ansøgningen om tillæg indsendt 27. marts 2025. Godkendt gyllebeholder i 2023 er i ansøgningen fra marts 2025 (gyllebeholder 2) flyttet 34 m længere mod øst. Derudover er der i ansøgningen fra marts 2025 ansøgt om en ny gyllebeholder. Jf. placering på ovenstående kort. Nedfor er der redegjort for om det påvirker støj.

3. Omrøring i gyllebeholder ved udkørsel af gylle

I miljøgodkendelse fra nov. 2023 fremgår nedenstående vedr. omrøring i gyllebeholder ved udkørsel af gylle:

Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode pr. år	Placering	Bemærkning
Omrøring i forbindelse med udbringning	Maks 90 min. I perioden kl. 7-22	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret	Området ved gyllebeholdere	Der tages udgangspunkt i worst case betragtning, som indebærer, at omrøring drives af traktor. Aktivitet foregår forud for, at der pumpes gylle fra tank.

Svar: Der omrøres aldrig i alle tre gyllebeholdere samtidigt, og derfor er der ingen ændringer i ovenstående tabel.

4. Pumpe ved gyllebeholder til påfyldning af gyllevogn/lastbil ved gylleudbringning

I miljøgodkendelse fra nov. 2023 fremgår nedenstående vedr. pumpe ved gyllebeholder til påfyldning af gyllevogn/lastbil ved gylleudbringning:

Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode pr. år	Placering	Bemærkning
Påfyldning ved gylleudkørsel	12 minutter pr. time i perioden 7-22	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.		Pumpe (SAMSON PG-vogn) drives af traktor. Der er taget udgangspunkt i worst case svarende til, at der påfyldes en vogn 4 gange i timen af 3 minutters varighed pr. gang

Svar: Der er ingen pumpe til påfyldning gyllevogn/lastbil.! Alt påfyldning foregår med enten sugekran på gyllevogn eller gylletrailer. En gylletrailer læsser 39 m³ på 2 min og gyllevognen læsser 35 m³ på 3 min i gns.

Indlevering af smågrise:

Ansøger har beskrevet at lastbilerne er slukkede ved indlevering af smågrise.

5. Indlevering af smågrise (lastbil tomgang)*

I miljøgodkendelse fra nov. 2023 fremgår nedenstående vedr. indlevering af smågrise

Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode pr. år	Placering	Bemærkning
Indlevering af smågrise	30 min i perioden fra kl. 6-18			Der leveres 2-3 læs pr. uge, hvor hvert læs varer ca. 10 min. Der vil maksimalt være tale om en driftstid på 30 min

Sv. Der er ingen ændringer til ovenstående tabel. Indlevering sker ved indleveringsrampe ved vaskeplads, se figur ovenfor.

*Lastbilerne holder ikke i tomgang ved afhentning af slagtesvin.

Afhentning af slagtesvin:

Ansøger har beskrevet at lastbilerne er slukkede ved afhentning af slagtesvin.

6. Afhentning af slagtesvin (lastbil tomgang)*

I miljøgodkendelse fra nov. 2023 fremgår nedenstående vedr. udlevering af slagtesvin

Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode pr. år	Placering	Bemærkning
Udlevering af slagtesvin	60 min. i perioden fra 02-22			Der er angivet 1-2 læs per uge, hvor hvert læs tager 30 min. Der tages udgangspunkt i worst case svarende til, at der leveres 2 læs pr dag indenfor samme referenceperiode.

Udleveringsrampen er flyttet rundt om hjørnet fra sydøstlige langsides af ny stald til gavlside mod øst.

I godkendelsen fra 2023 fremgår det på side 59:

Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at pålæsning af slagtesvin kan forekomme indenfor den mest støjfølsomme periode (nattimerne), og at der derfor bør være en særlig opmærksomhed på, om støj fra dyr kan give anledning til gener. Ansøger har oplyst, at udleveringsrampen er bygget ind i en "sluse", hvor lastvognen bakker ind sådan, at grisene nærmest læsses indendørs. Der vil derfor være en effektiv afskærmning af rampen. Sammenholdt med, at afstanden til nærmeste nabo er ca. 340m, er det Svendborg Kommunes vurdering, at denne afstand er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår væsentlige støjgener, og der fastsættes derfor ikke vilkår, der begrænser denne drift

Afstand til nærmeste nabo ændres med få meter. Ovenstående redegørelse om indretning af udleveringsrampen er uændret.

*Lastbilerne holder ikke i tomgang ved afhentning af slagtesvin

Kort med placering af støjkloder:

Kildestyrker

Der er brugt de samme kildestyrker som i 2023 miljøgodkendelsen.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation Stald 1	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation Stald 2	89 dB(A)	100	100	100
K03	Omrøring gyllebeholder	103 dB(A)	19	100	
K04	Påfyldning ved gylleudbringning	103 dB(A)	20	20	
K05	indlevering af smågrise	86 dB(A)	6		100
K06	udlevering af slagtesvin	86 dB(A)	13	100	100
K07	Korn tørreanlæg med 4 blæsere, redler	101 dB(A)	100	100	100
K08		dB(A)			

Driftstid

Der er følgende ændring markeret med gult ift. 2023 miljøgodkendelsen:

Nr.	Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode på år	Placering	Bemærkning
1+2	Ventilationsanlæg Stald 1 + 2	24 t	Dagligt	Tagflader	Frekvensstyret, hastighedsreguleret, Multistep sammenkobling Forventes at køre mindre i aften og nattimer grundet lavere udendørstemperatur
3	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	Maks. 90 minutter i perioden 7-22.	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Området ved lagertankene Ændret afstand til omkringboende	Der tages udgangspunkt i worst case betragtning, som indebærer, at omrøring drives af traktor. Aktivitet foregår forud for, at der pumpes gylle fra tank.
4	Påfyldning ved gylleudkørsel	12 minutter pr. time i perioden 7-22	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Området ved lagertankene Ændret afstand til omkringboende	Pumpe (SAMSON PG-vogn) drives af traktor. Der er taget udgangspunkt i worst case svarende til, at der påfyldes en vogn 4 gange i timen af 3 minutters varighed pr. gang.
5	Indlevering af smågrise	30 min i perioden fra 06.00-18.00		Ændret afstand til omkringboende	Der leveres 2-3 læs pr. uge, hvor hvert læs varer ca. 10 min. Der vil maksimalt være tale om en driftstid på 30 min
6	Udlevering af slagtesvin	60 min i perioden fra 02.00-22.00			Der er angivet 1-2 læs per uge, hvor hvert læs tager 30 min. Der tages udgangspunkt i worst case svarende til, at der leveres 2 læs pr dag indenfor samme referenceperioder.
5	Korntørring, køling + redler/kopelevator	24 t	Korntørring august - oktober Nedkøling m. blæs november – marts Fyldning af kornsiloer med redler/kopelevator 1 gang årligt i høst.		Der tages udgangspunkt i, at blæsere og fyldning af kornsiloer vil foregå samtidigt – indenfor samme referenceperiode.

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående oplysninger svarer til det faktuelle. Selvom der søges om en yderlig gyllebeholder, så er det samme mængde gylle der arbejdes med og skal bringes ud, fordelt på større opbevaringskapacitet.

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder beregnet procentvis driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer/7 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af de efterfølgende tabeller, og er ikke ændret ift. 2023 miljøgodkendelsen.

Driftstid 8 timer i dagperioden

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation Stald 1	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation Stald 2	89 dB(A)	100	100	100
K03	Omrøring gyllebeholder	103 dB(A)	19	# 100	
K04	Påfyldning ved gylleudbringning	103 dB(A)	20	20	
K05	indlevering af smågrise	86 dB(A)	6	3	100
K06	udlevering af slagtesvin	86 dB(A)	13	100	100
K07	Korn tørreanlæg med 4 blæsere, redler	101 dB(A)	100	100	100

Driftstid 7 timer i dagperioden

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation Stald 1	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation Stald 2	89 dB(A)	100	100	100
K03	Omrøring gyllebeholder	103 dB(A)	21	# 100	
K04	Påfyldning ved gylleudbringning	103 dB(A)	20	20	
K05	indlevering af smågrise	86 dB(A)	7	3	100
K06	udlevering af slagtesvin	86 dB(A)	14	100	100
K07	Korn tørreanlæg med 4 blæsere, redler	101 dB(A)	100	100	100

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningsmodellen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodellen kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Det er oplyst, at lastbilerne er slukket ved ind- og udlevering af grise. Ind- og udlevering af grise er kun inddraget i støjberegningerne til boligen på Sønderskovvej 5 samt indlevering af smågrise ved Bøstrup Strandvej 24 i 2023 miljøgodkendelsen. I de opdaterende beregninger er der taget levering af smågrise ud af beregningerne til Bøstrup Strandvej 24 da den nye placering af indleveringsrampen er skærmet af omkringliggende bygninger i forhold til Bøstrup Strandvej 24. I forhold til Sønderskovvej 5 er der regnet med både ind- og udlevering. Der er derfor ikke stillet vilkår til at lastbilerne skal være slukkede under ind og udlevering af svin. De nye resultater ændrede ikke på støjpåvirkningen på Sønderskovvej 5, og for Bøstrup Strandvej faldt dB(A) fra 28 til 27.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

R1: Bøstrup Strandvej nr. 26:

Opmåling er foretaget 15m fra bolig ved opholdsareal.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	217	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	263	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	326	Blød	Nej
K04	Ja	Ja	326	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Ja	245	Blød	Nej

Ind- og udlevering af dyr er ikke medtaget som væsentlige støjklider, idet effekten af staldbygningerne vil give en helt åbenlys og markant afskærmning af ramperne. Afskærmningen vurderes at være væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages), og det vil derfor ikke være relevant, at inddrage disse to støjklider.

Der er ikke foretaget ændringer ift. 2023 miljøgodkendelsen.

R3: Bøstrup Strandvej nr. 21.

Opmåling er foretaget 7 m fra bolig – svarende til matrikelskel.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	270	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	335	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	245	Blød	Nej
K08					

Ind- og udlevering af dyr er ikke medtaget som væsentlige støjklider, idet effekten af staldbygningerne vil give en helt åbenlys og markant afskærmning af ramperne. Afskærmningen vurderes at være væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages), og det vil derfor ikke være relevant, at inddrage disse to støjklider.

Afstand til gyllebeholderne er ændret ift. 2023 miljøgodkendelsen.

R4: Sønderkovvej 5

Opmåling er foretaget ved bolig.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R4					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	458	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	415	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	357	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	357	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	391	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	360	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	430	Blød	Nej
K08					

Indlevering af dyr samt afstand til gyllebeholderne er ændret ift. 2023 miljøgodkendelsen.

R5: Bøstrup Strandvej nr. 24

Opmåling er foretaget 15m fra bolig ved opholdsareal.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R5					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	v Nej	440	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	436	Blød	Nej
K03	Nej				
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Nej				

Støjklender, der er placeret mere end 500m fra beregningspunkt vil på grund af afstanden med stor sandsynlighed ikke medføre et væsentligt støjbidrag i beregningspunktet. Derfor indgår støjklender ved gyllebeholder samt udlevering af slagtesvin ikke i beregningen. Støjbidraget fra blæsere og redler indgår heller ikke i beregningen, dels pga. afstand (- ca. 500m), og dels fordi det vurderes, at den eksisterende staldbygning vil medføre en støjafskærmning, der er væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages).

Indlevering af smågrise er taget ud af beregningen ift. 2023 miljøgodkendelsen, da mellemliggende bygninger skærmer for støjen mod boligen.

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

R1:Bøstrup Strandvej nr. 26:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	28	28	28
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	30	30	30
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		25	32	
K04	Påfyldning ved gylleudbænk	103	Ja	20	20		25	25	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korntræanlæg med 4 bælter	101	Ja	100	100	100	32	32	32
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	37	35

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden om lørdagen, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Resultatet var det samme i 2023 miljøgodkendelsen.

R3: Bøstrup Strandvej nr. 21

Resultat for referenceperioden 8 timer i dagperioden:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	28	28	28
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		36	44	
K04	Påfyldning ved gylleudbænk	103	Ja	20	20		37	37	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korntræanlæg med 4 bælter	101	Ja	100	100	100	42	42	42
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							44	47	42

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden om lørdagen, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Resultatet var det samme i 2023 miljøgodkendelsen, bortset fra at resultatet i dagperioden var 45 dB(A) og ikke 44.

R4: Sønderkovvej 5

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	22	22	22
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	26	26	26
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		34	41	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		34	34	
K05	indlevering af smågrise	86	Ja	6		100	11		23
K06	udlevering af slagtesvin	86	Ja	13	100	100	15	24	24
K07	Korn tørreanlæg med 4 blæs	101	Ja	100	100	100	37	37	37
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							40	43	38

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden lørdage, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Resultatet var det samme i 2023 miljøgodkendelsen.

Bøstrup Strandvej nr. 24

Beregningsresultat									
Referencepunkt R5									
Kilde	Kilde	Lydeffekt	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
nr.	navn/type	dB(A)		dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	22	22	22
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	25	25	25
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Nej	19	100				
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Nej	20	20				
K05	Indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	Udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korttørreanlæg med 4 bælter	101	Nej	100	100	100			
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							27	27	27

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden lørdag, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Resultatet for dag og aftenperioden var det samme i 2023 miljøgodkendelsen. I natteperioden faldt resultatet fra 28 til 27 dB(A).

Bilag 5. Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse og 1. tillæg

Nedenfor er en samlet liste med vilkår gældende for husdyrbruget ud fra den oprindelige miljøgodkendelse fra den 14. november 2023.

Nye vilkår i denne § 16 a stk. 4 miljøgodkendelse (1. tillæg) er markeret med **Blå Skrift**.

Vilkår der er streget ud (som i ~~streget ud~~), er ophævede vilkår.

8 års retsbeskyttelse: Der er 8. års retsbeskyttelse på vilkår givet i en miljøgodkendelse, dog ikke ved egenkontrolvilkår.

I de vilkår der er ophævet fra de tidligere miljøgodkendelser, har ansøger frasagt sig de 8 års retsbeskyttelse.

De 8 års retsbeskyttelse er gældende i følgende perioder for aktuelle vilkår:

Godkendelse givet:	Retsbeskyttelse til:	Revurdering inden:
Miljøgodkendelse 14. november 2023	14. november 2031	14. november 2031
1. tillæg 14. oktober 2025	14. oktober 2033	14. oktober 2033

I ovenstående skema er desuden vist hvornår de enkelte miljøgodkendelser skal revurderes.

Husdyrbrugets byggeri

- De nye staldbygninger, gyllebeholderene, procestank og fiberhus lager skal placeres som vist på oversigtskort i bilag 2
- ~~Nyt byggeri~~ **Nyt byggeri** må etableres med følgende dimensioner (**markering med fed skrift er nyt anlæg**):

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder	1.259 m ²	-	6.200 m ³ Diameter 40 m Tøltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder 2	1.095 m ²	-	6.400 m ³

			<i>Diameter 37,53 m Teltoverdækning</i>
Gyllebeholder 3 (ny)	939 m²	-	5.400 m³ Diameter 37,17 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

3. Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.
4. Der skal etableres en to-rækket beplantning af egnskarakteristiske store til mellemstore træer. Hegnet skal etableres syd og vest for bygningsmassen.

Produktionsstørrelse og staldindretning

5. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 6.208 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Eksisterende stald	Smågrise	2.180	131 + 1.500	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)
Nye stalde	Slagtesvin	6.733	4.577	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv
Ialt		8.913	6.208	

Teknologier

Vilkår for Smellfighter

Indretning og drift

6. JH Smellfighter skal installeres sammen med et JH forsøringsanlæg eller tilsluttes et eksisterende anlæg.
7. Containeren som JH Smellfighter leveres i, skal stå på betonfundament.
8. Ved hver behandling af gyllen som JH forsøringsanlægget foretager, skal JH Smellfighter være i samtidig drift. Der udløses en alarm, hvis JH Smellfighter ikke er i samtidig drift.
9. Væskefraktionen fra JH Smellfighter skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen føres til Fiberhal.
10. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

11. For hver behandling med JH Smellfighter skal start- og sluttidspunkt, samt driftstimer registreres med elektronisk logning i styringen.

12. Den ansvarlige for driften skal sikre at JH Smellfighter dagligt kontrolleres for alarmer.
13. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af JH Smellfighter. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
14. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
15. Registreringen fra den elektroniske logning, logbog over driftstop, den skriftlige serviceaftale, producentens vedligeholdelsesvejledning samt øvrige servicerapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår for Forsuringsanlæg

16. Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gylle fra de nye stalde.

Vilkår for overdækning af gyllebeholder

Indretning og drift

17. Den nye gyllebeholder **Gyllebeholder 2 og 3** skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
20. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

21. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

22. Der skal etableres i alt 20 afkast på den eksisterende stald og 37 afkast på nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af bilag 5. Notat fra Sweco (*NB i 2023 miljøgodkendelsen*).
23. Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkast nr.	Afkast-højde over terræn (m)	Indre diameter (m)***	Ydre diameter (m)***	Maksimal Ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eks. stald	Smågrise, To-Klimastald, delvist spaltegulv*	20	1-20	7,0	0,55	0,65	10.000

Ny stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv**	37	21-47 48-57	8,5 8,5	1,085 0,915	1,191 1,02	23.800 (21-46) 28.200 (47) 12.960 (48) 13.000 (49-57)
----------	---------------------------------------	----	----------------	------------	----------------	---------------	--

* 50/50% drænet gulv og spalter gulv. 25/49% fast gulv***. Diameter er angivet i top af afkastene

24. I den nye stald skal 20% af luften sendes gennem afkastene nr. 48-57.

25. Alle afkast skal have etableret miljøkryds senest samtidig med, at denne godkendelse udflyttes.

26. Miljøkryds og ventilator (motor) skal placeres i forlængelse af hinanden. Vilkåret kan bortfalde, hvis ny viden f.eks. fra Miljøstyrelsen eller retspraksis fastlægger, at placering af miljøkrydset i forhold til ventilationsmotoren er uden betydning for miljøkrydsets effekt.

27. Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på den nye stald.
- Afksthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Maksimal ventilationskapacitet
- Placering og etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandørplysninger.

Gødning – opbevaring og håndtering

28. Gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller alternativt skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Støj

29. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

30. Foderladen skal være lukket, når støjkilder (- kompressor, foderanlæg mv.) er i drift.

31. Der skal monteres blæserhus på alle blæsere senest d. 1. februar 2024.

32. Der skal senest d. 1. januar 2025 foretages en akkrediteret støjdokumentation af kildestyrken af en fyldt redler/kopellevator. Dokumentation skal udføres i henhold til Miljøstyrelsens støjvejledninger og gældende lovgivning på området.

33. Omrøring af gylle må foregå indenfor nedenstående perioder og med følgende maksimale driftstider:

- 90 min på hverdage fra kl. 07.00-18.00 og på lørdage fra kl. 07.00-14.00.
- 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00
- 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00
- 10 min pr. time alle dage i perioden fra 18.00-22.00

34. Påfyldning af gyllevogn må foregå alle dage fra kl. 07.00-22.00

35. Drift af kopelevator/redler må ikke foregå:

- i perioden fra 22.00-07.00 og
- i perioderne 18.00-22.00 alle dage, 14.00-18.00 lørdage og 07.00-18.00 søn- og helligdage, når der indenfor disse perioder foregår omrøring af gylle eller påfyldning af gyllevogn.

36. Der skal føres journal for omrøring af gylle og drift af redler/kopelevator indenfor følgende perioder:

- Aften 18.00-22.00
- Lørdage 14.00-18.00
- Søn- og helligdage 07.00-18.00

Journal for drift af redler/kopelevator skal vise dato og, at der ikke indenfor samme periode er drift af omrøring af gylle og påfyldning af gyllevogn.

Journal for omrøring af gylle skal indeholde en angivelse af dato samt start- og sluttidspunkt for aktiviteten.

Journalerne skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

37. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

38. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målinger/beregninger skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder,

Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

39. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
40. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Rengøring

41. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Skadedyr og fluer

42. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
43. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Vaskeplads

44. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Bilag 6. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.

Berørte emner	Svendborg Kommunes bemærkninger
Kompensation for værditab	Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at tage stilling til naboers eventuelle forringelse af huspriserne (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00559). Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
Udbringning af gylle - Bekymring for forurening af brønd på ejendom Bøstrup Strandvej 21 - Bekymring for forurening af havet	Der er umiddelbart ikke registreret en brøndboring til drikkevand på Bøstrup Strandvej 21 i GEUS. Ansøger driver marken vest for ejendommen, men ikke øst for ejendommen. Ansøger har kommenteret følgende: Ejer må gerne oplyse hvor brønden er placeret på matriklen, så vi og andre aktører i området har de bedste muligheder for at tage hensyn til den og holde den lovpligtige afstand. Mht forurening af havet, så er udbringning af husdyrgødning reguleret af regler for mængde og udbringningstidspunkter i love administreret af Landbrugsstyrelsen. Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
Lugt A. Generet af lugt, genen ønskes nedbragt, ikke inddrage 50 % reglen B. Gyllebeholdere lugter selvom det nævnes at de ikke gør C. Vilkår 18 kan formuleres mere stringent D. Forslag til pumpning af gylle fra stald mellem 22 og 6, samt omrøring og pumpning af gylle om natten E. kan luften fra staldene renses mere? F. Er der taget højde for at boligen ligger i en lavning i OML beregningerne?	Svar på A: Der er i godkendelsens afsnit om "lugt" redegjort for at husdyrbruglovens lugtgrænser kan overholdes i omgivelserne omkring Sønderskovvej 2 ved hjælp af en række lugtreducerende tiltag. Husdyrbruglovens lugtgenegrænser er overholdt til nærmeste byzone, men ikke til nærmeste nabo eller samlede bebyggelse ud fra de generelle beregningsmetoder. Der er derfor lavet en supplerende OML-beregning til dokumentation for overholdelse af lugtgenegrænserne, hvor der tages højde for de reelle forhold. Dette har ansøger ret til at vælge. Der er dermed ikke givet dispensation efter 50% reglen. Svar på B: I beregningerne i husdyrgodkendelse for lugt, er der ikke regnet på lugt fra gyllebeholdere. Dette er den officielle model for lugtberegninger. Svar på C <i>Vilkår 18:</i> <i>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.</i> Svendborg Kommune vurderer, at vilkår 18 ikke kan formuleres mere stringent, og vil ved tilsyn følge op på vilkåret. Svar på D:

	Svendborg Kommune vurderer, at hvis det nævnte arbejde blev gennemført om natten, så vil det påvirke de omkringliggende boliger kraftigt støjmæssigt, hvor natteperioden har lave grænseværdier. Det vil dermed give støjmæssige gener. Svar på E: Med de beskrevne tiltag, så lever teknologien op til teknologibladet for Smellfighter, og ansøger må ikke indberette/anvende en højere effekt end der er bevist muligt i teknologibladet. Svar på F: Ja, det tages der højde for i OML beregningen. Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
Ansøgning om endnu en gyllebeholder - Hvorfor blev den ikke taget med i første ansøgning? - hvorfor skal den være så stor?	Ansøger havde søgt en landzonetilladelse til at etablere en gyllebeholder en anden ejendom. Tilladelsen blev hjemvist af planklagenævnet til fornyet behandling den 12. marts 2025. En del af gyllen fra husdyrbruget på Sønderskovvej 2 skulle opbevares i denne beholder. For at have 9 måneders opbevaringskapacitet på Sønderskovvej 2 fra ejendommens gylleproduktion, har ejer derfor valgt at søge om at etablere denne gyllebeholder på ejendommen på Sønderskovvej 2. Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
Transporter Ville det være muligt at anlægge en mere intern vej til transport af gylle/ over bondens egne marker frem til landevejen mellem Bøstrup og Lejbølle, da transport både lugter og støjer og den tunge trafik giver rystelser i huse, der ligger tæt på vej	Svendborg Kommune har hørt ansøger og det er ikke umiddelbart muligt, pga. ejerforholdene af arealer i området: Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
Fluegener – ofte sammen med lugtgener	Der er stillet vilkår omkring renholdelse af staldene, samt vilkår omkring effektiv fluebekæmpelse. Disse vilkår skulle gerne være forebyggende for fluegener. Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

Bilag 7. Gældende vilkår.

Husdyrbrugets byggeri

1. De nye staldbygninger, gyllebeholderene, procestank og fiberhus lager skal placeres som vist på oversigtskort i bilag 2
2. Byggeri må etableres med følgende dimensioner (markering med **fed skrift** er nyt anlæg):

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder 2	1.095 m ²	-	6.400 m ³ Diameter 37,53 m Teltoverdækning
Gyllebeholder 3 (ny)	939 m²	-	5.400 m³ Diameter 37,17 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

3. Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.
4. Der skal etableres en to-rækket beplantning af egnskarakteristiske store til mellemstore træer. Hegnet skal etableres syd og vest for bygningsmassen.

Produktionsstørrelse og staldindretning

5. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 6.208 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Eksisterende stald	Smågrise	2.180	131 + 1.500	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)
Nye stalde	Slagtesvin	6.733	4.577	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv
Ialt		8.913	6.208	

Teknologier

Vilkår for Smellfighter

Indretning og drift

6. JH Smellfighter skal installeres sammen med et JH forsøringsanlæg eller tilsluttes et eksisterende anlæg.
7. Containeren som JH Smellfighter leveres i, skal stå på betonfundament.
8. Ved hver behandling af gyllen som JH forsøringsanlægget foretager, skal JH Smellfighter være i samtidig drift. Der udløses en alarm, hvis JH Smellfighter ikke er i samtidig drift.
9. Væskefraktionen fra JH Smellfighter skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen føres til Fiberhal.
10. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

11. For hver behandling med JH Smellfighter skal start- og sluttidspunkt, samt driftstimer registreres med elektronisk logning i styringen.
12. Den ansvarlige for driften skal sikre at JH Smellfighter dagligt kontrolleres for alarmer.
13. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af JH Smellfighter. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
14. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
15. Registreringen fra den elektroniske logning, logbog over driftstop, den skriftlige serviceaftale, producentens vedligeholdelsesvejledning samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår for Forsøringsanlæg

16. Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gylle fra de nye stalde.

Vilkår for overdækning af gyllebeholder

Indretning og drift

17. Gyllebeholder 2 og 3 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
20. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

21. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

22. Der skal etableres i alt 20 afkast på den eksisterende stald og 37 afkast på nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af bilag 5. Notat fra Sweco (*NB i 2023 miljøgodkendelsen*).

23. Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkast nr.	Afkast-højde over terræn (m)	Indre diameter (m)***	Ydre diameter (m)***	Maksimal Ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eks. stald	Smågrise, To-Klimastald, delvist spaltegulv*	20	1-20	7,0	0,55	0,65	10.000
Ny stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv**	37	21-47 48-57	8,5 8,5	1,085 0,915	1,191 1,02	23.800 (21-46) 28.200 (47) 12.960 (48) 13.000 (49-57)

* 50/50% drænet gulv og spalter gulv. 25/49% fast gulv***. Diameter er angivet i top af afkastene

24. I den nye stald skal 20% af luften sendes gennem afkastene nr. 48-57.

25. Alle afkast skal have etableret miljøkryds senest samtidig med, at denne godkendelse udnyttes.

26. Miljøkryds og ventilator (motor) skal placeres i forlængelse af hinanden. Vilkåret kan bortfalde, hvis ny viden f.eks. fra Miljøstyrelsen eller retspraksis fastlægger, at placering af miljøkrydset i forhold til ventilationsmotoren er uden betydning for miljøkrydsets effekt.

27. Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på den nye stald.
- Afksthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Maksimal ventilationskapacitet
- Placering og etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandøroplysninger.

Gødning – opbevaring og håndtering

28. Gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller alternativt skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Støj

29. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

30. Foderladen skal være lukket, når støjklender (- kompressor, foderanlæg mv.) er i drift.
31. Der skal monteres blæserhus på alle blæsere senest d. 1. februar 2024.
32. Der skal senest d. 1. januar 2025 foretages en akkrediteret støjdokumentation af kildestykken af en fyldt redler/kopelator. Dokumentationen skal udføres i henhold til Miljøstyrelsens støjvejledninger og gældende lovgivning på området.
33. Omrøring af gylle må foregå indenfor nedenstående perioder og med følgende maksimale driftstider:
 - 90 min på hverdage fra kl. 07.00-18.00 og på lørdage fra kl. 07.00-14.00.
 - 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00
 - 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00
 - 10 min pr. time alle dage i perioden fra 18.00-22.00
34. Påfyldning af gyllevogn må foregå alle dage fra kl. 07.00-22.00
35. Drift af kopelevator/redler må ikke foregå:
 - i perioden fra 22.00-07.00 og
 - i perioderne 18.00-22.00 alle dage, 14.00-18.00 lørdage og 07.00-18.00 søn- og helligdage, når der indenfor disse perioder foregår omrøring af gylle eller påfyldning af gyllevogn.
36. Der skal føres journal for omrøring af gylle og drift af redler/kopelevator indenfor følgende perioder:
 - Aften 18.00-22.00
 - Lørdage 14.00-18.00
 - Søn- og helligdage 07.00-18.00

Journal for drift af redler/kopelevator skal vise dato og, at der ikke indenfor samme periode er drift af omrøring af gylle og påfyldning af gyllevogn.

Journal for omrøring af gylle skal indeholde en angivelse af dato samt start- og sluttidspunkt for aktiviteten.

Journalerne skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

37. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

38. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

39. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
40. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Rengøring

41. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Skadedyr og fluer

42. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
43. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Vaskeplads

44. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.